

Nr B 232

Av herr **Ohlin m. fl.**, om en plan för fortsatt reformarbete på inkomstbeskattningens område.

De skattereformer som i dagens läge måste komma i första rummet är enligt vår mening sådana som har en mera omedelbar produktions- och sparfrämjande effekt. En omedelbar reformering av den hårda och ogynnsamt verkande beskattningen på produktionslivet blir då den mest angelägna uppgiften. Utifrån dessa utgångspunkter har vi krävt den extra företagsskattens slopande samt sådan ändring av gällande varulagervärderingsregler att någon skärpning utöver nuvarande nivå inte genomföres, vilket annars skulle ske från och med nästa år enligt de år 1955 antagna övergångsbestämmelserna. I statsfinansiellt hänseende bör beaktas att den extra företagsskatten av sina upphovsmän motiverats av konjunkturpolitiska och icke av stasfinansiella skäl. Vad som är riktigare är dock att denna skatt — såsom från vår sida visats i andra motioner — ger ett mycket ringa statsfinansiellt utbyte. Sannolikt skulle dess avskaffande »betala sig» inom några få år för statskassan på grund av den gynnsamma effekt på skatteunderlaget som dess slopande skulle få.

Vi har i förut detta år väckta motioner påpekat att det direkta skattestryckets hårdhet också gör det angeläget att en allmän och väsentlig reduktion av den personliga statliga inkomstskatten eftersträvas, så snart statsfinansiella förutsättningar härför kan skapas. Vi pekade vidare på att vissa delreformer i skattelagstiftningen, varav vissa var föremål för offentlig utredning, pockar på sitt förverkligande. Mot bakgrunden härav och det faktiska statsfinansiella läget föreslog vi att en planering skulle göras upp för den fortsatta reformpolitiken på skattepolitikens område.

Bevillningsutskottets majoritet avstyrkte dock förslaget. Man menade att de framtida möjligheterna till mer omfattande skattesänkningar tedde sig ytterligt osäkra. Vidare var en del av de av oss berörda frågorna under Kungl. Maj:ts prövning eller under utredning. Vi kan inte finna de av utskottsmajoriteten anförda skälen bärande. Om den statsfinansiella situationen är pressad, bör ju detta snarast vara ett skäl för och icke ett skäl mot en omsorgsfull planering av de skattepolitiska reformer som kan bli möjliga. Att frågorna är under utredning eller under Kungl. Maj:ts prövning kan vi inte på något sätt finna vara något som skulle hindra den av oss skisserade

planeringen. Vi anser oss därför på nytt föra fram tanken på att en sådan planering snarast kommer till stånd. Ty såsom vi i de förut berörda motionerna framhållit är det angeläget att statsmakterna med sikte på att åstadkomma lättnader i beskattningen skapar sig en samlad överblick över de olika skattereformer av hög angelägenhetsgrad, som är aktuella, samt deras statsfinansiella konsekvenser. Bland sådana delreformer av stor vikt vill vi peka på en lindring av sambeskattningen genom förstärkning av förvärvsavdragen, en reformering av ortsgupperingen, rätt till avdrag för periodiskt understöd till studerande och för amorteringar av studieskulder samt vissa barnfamiljers beskattning. Det måste i synnerhet i nu rådande läge vara viktigt att statsmakterna söker skapa sig en i förväg genomtänkt handlingslinje i reformarbetet i fråga om inkomstbeskattningen. Dess successiva genomförande måste givetvis slutligen bero på det statsfinansiella utrymmet.

Det är vidare av den största vikt att största återhållsamhet iakttages i fråga om de statliga utgifterna. Vi har föreslagit en besparing av 200 milj. kronor i fråga om de generella bostadssubventionerna. Vi utgår från att den besparingsutredning, som nu tillkommit på vårt initiativ, skall göra det möjligt att åstadkomma ytterligare utgiftsreduktioner.

Med hänvisning till det ovan anförda föreslår vi således,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om utarbetande av en plan för fortsatt reformarbete på inkomstbeskattningens område.

Stockholm den 3 juli 1958.

Bertil Ohlin

Wald. Svensson

O. Malmberg

Sven Gustafson
i Göteborg

Manne Ståhl

Sven Wedén

Ragnhild Sandström

Henning Gustafsson
i Skellefteå